

ՓԱՃՈ ԱՎԱԳՅԱՆ

ՄԵՐ ԿՈԼԵՈՉԻ
ՄԵՂԿԱՆՈՅԸ

891.99Կ

Ա-77

ՊԵՏՆՐԱՏ

2011-05

С 9 рт-х
2141

881.895

Ա-77

ՓԱՇՈ ԱՎԱԳՅԱՆ

ՄԵՐ ԿՈՆԽՈՋԻ ՄԵՂՎԱՆՈՑԸ

ՆԿԱՐՆԵՐԸ

Հ. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ

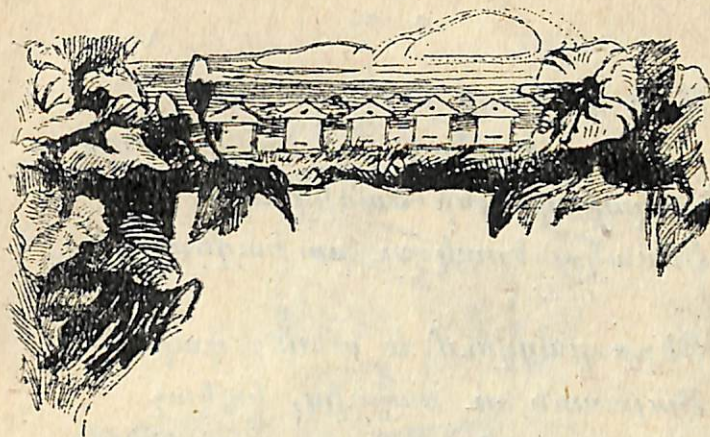

ԱՅՈՒՄՈՒՄ ԳՐԱԴԱՐԱՆԱԿԱՆ

ՊԵՏՏՐԱՍ

ՀԼԿՑԵՄ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱԳԱՏԱՆԵԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՑԵՐԵՎԱՆ

1939

*
* *

Դուք ամեն որ քաղցր, անուշ,
Մեղր եք ուտում համով, հոտով:
Ո՞վ է տալիս այդ քաղցրանուշ
Բարիքն առատ քաղցր հյութով:

Ո՞վ է շինում բարիքը այդ
Աշխատավոր մարդկանց համար,
Կամ թե ի՞նչպես և ի՞նչ հյութից,
Այդպես մաքուր, այդպես արդար:

Դուք փոքրիկ եք ու շատ խելոք,
Շարքով նստեք դուք միասին
Ու լավ լսեք, իսկ յես հիմա
Պիտի պատմեմ մեղվի մասին:

П. АВАКЯН
ПАСЕКА НАШЕГО КОЛХОЗА

Гиз Арм. ССР, Ереван, 1939

59986 - 66

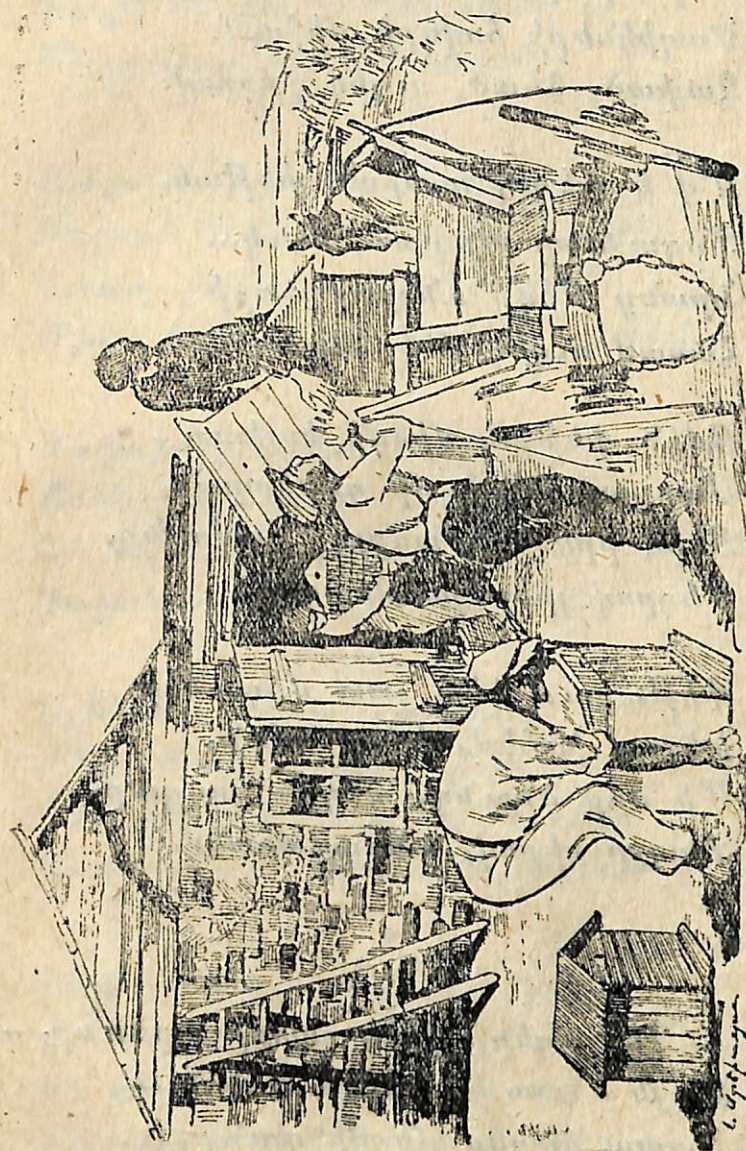
Մեր կոլխոզը ունի դաշտեր,
Մարգագետին լալն, ծաղկավետ,
Հազար գույնի ծաղիկներով,
Տեսակ-տեսակ ու բուրավետ:

Յերբ բացվում է անուշ գարուն,
Բալասան ու նարգիզ, կակաշ
Վառ գույներով շողշողում են,
Մեր արտերում պայծառ, կանաչ:

Մարեր, դաշտեր ծաղկով զարդով,
Ինչպես առատ մի ծաղկանոց...
Հենց այդ դաշտի հարմար տեղում
Կոլխոզն ունի մի մեղվանոց:

Կոլխոզն ունի մի բրիզադ՝
Կա մեղվապահ, հյուսն, վարպետ,
Սվազն է ընկեր Սենոն,
Վորպես մեղվի լավ մասնագետ:

Հենց փչում է հովը գարնան,
Հոտ է փչում կանաչ դաշտից,
Փեթակները շարան-շարան
Դուրս են տանում մեծ պահեստից:

Ու ծաղկավետ մեղվանոցում
Փեթակներն են շարում կարգով,
Ծաղիկների հովերի միջում
Չափած, ձևած, ուղիղ շարքով:

Ո՞վ է տեսել այսքան փեթակ,
Մեղունների այսքան տնակ...
Նրանց թիվը անցյալ տարի
Հասավ ուղիղ մեկ հազարի:

Ամեն փեթակ մի-մի կոլխոդ,
Սարքավերված մի գործարան,
Ցեխ, բրիգադ, ամբողջ համայնք,
Մեղրով լիքը շտեմարան:

Փեթակում կան շատ մեղուններ,
Խելոք, խոհեմ, իրար նման,
Մի մոր ծնունդ, անգին քույրեր,
Քաղցր սիրով, անդավաճան:

*
* *

— Դե, տղերք ջան, շարքը պրծանք,—
Չայն է տալիս ընկեր Սենոն:—
Շտապ բացեք մեղվի դուռը,
Իսկ ձեզ կոզնի քեռի Բենոն:

Ու բզբալով, տղազալով,
Գարնան ծաղկի հոտը առած,
Դուրս են գալիս փեթակներից
Մեղունները շարան կապած:

Այնքան ել շատ ու անհամար,
Թռչում են աջ, թռչում են ձախ,
Շտապ-շտապ գործի համար
Միշտ համարձակ ու միշտ անվախ:

Մեղունները անխոնջ մշակ,
Ամեն մեկը պեծ ու կբակ,
Հա տղազում, բզբում են,
Դաշտերով մեկ վազվզում են:

Աչիկներով վառ, սրատես,
Թևիկներով նուրբ, սրընթաց,
Չափչփում են այգի, պարտեզ,
Ծաղիկներ են փնտռում բացված:

Նստում են խառ ծաղկի վրա,
Հոտոտում են սուր քթիկով,
Ու ցողապատ ծաղկի փոշուց
Շաղախ շինում նուրբ վոտիկով:

Ամեն ծաղկի խորունկ ակից
Մեղր են ծծում պուտիկ-պուտիկ,
Հազար ծաղկի մոտ են գնում,
Լցնում բերան ու փորոտիք:

Հազար ծաղկից հոտ են առնում,
Հազար ցողից հյութ հավաքում,
Բեռը անգին, քաղցր վաստակ,
Արագ-արագ վազում փեթակ:

Ինչքան հեռու գնա մեղուն,
Զի մոլորի իրա ճամբան,
Յետ ե դառնում բերքով բեղուն,
Ուրախ, զվարթ ու ժրաջան:

Բերում են հյութ, ծաղկի փոշի,
Մոմ են շինում՝ դեղին վոսկի,
Իսկ հյութիցը՝ մեղր անգին
Քաղցր, համով շատ թանկագին:

*
* *

Իսկ փեթակում անթիվ մեղու,
Չկա մեկը առանց արհեստ,
Շինում են նուրբ մոմաթերթից
Մեղրի համար անթիվ պահեստ:

Աշխատանքի խիստ բաժանում,
Ամեն մեկը մի մասնագետ՝
Զրկիր, շարող, չափող, տեխնիկ,
Ավագ վարպետ, տնտեսագետ:

Ծաղկից ծած հյութը անգին
Դատարկում են կարգով, հերթով,
Մոմից շինած փոսիկներում
Ու սվաղում մոմաթերթով:

Իսկ մայր մեղուն որոր-շորոր,
Ցուցումներ ե տալիս վեր, վար,
Յեվ դիտում ե գործը բոլոր,
Վորպես հմուտ լավ ղեկավար:

«Ինչ վոր ասի մայրիկ մեղուն,
Մի որենք ե, հաստատ կանոն»,
Այդ մեզ պատմեց մեր մեղվապահ
Բրիգադիր ընկեր Սենոն:

Մոմե փոքրիկ փոսիկներում
Չու ե ածում մայրիկ մեղուն,
Յեվ ձվերը խնամում են
Աշխատանքով բազմաբեղուն:

Այդ ձվերից, տասն որ հետո,
Դուրս են գալիս նոր մեղուներ,
Առույգ, զվարթ ու թուփան,
Հոծ բանակի քաջ զինվորներ:

Պահակներ կան անվախ, արթուն,
Մուտքի առաջ միշտ պահապան,
Թե թշնամին ներս գա թագուն,
Հոծ խմբերով վրա կտան:

Ունեն որենք ու դատաստան,
Մի կոմունա՝ մի մեղվաստան,
Աշխատում են մայր ու վորդի,
«Ով աշխատի՝ նա յեւ կուտի»:

*
* *

Փեթակում կան նաև բոռեր,
Արուններ են ասում դրանց,
Հենց մայր մեղուն բեղմնավորվեց,
Համարում են գործը պրծած:

Աներես են այդ բոռերը,
Ջրիակեր, գոռոզ, տոզած,
Ամբողջ որը մրափում են
Փեթակի մեջ խոր քուն մտած:

Ձեն աշխատի՝ կուշտ-կուշտ կուտեն
Մեղրի առատ քաղցր հյութից,
Սուտ քուն կանեն, թե՛ տկար են,
Կամ թե հոգնած՝ ծանր գործից:

Ձեն համբերում մեղուները
Ու դիմում են արդար դատի.
Կարգադրում ե մայրիկ մեղուն.
— «Դատն անել անաշխատի»...

Մի դուք տեսնեք վճնց են տալիս
Այդ բոռերին ձրիակեր,
Իսկ բոռերը վճնց են լալիս,
Իբր իրենք են աշխատել:

Ձեն հավատում այդ կեղծ լացին
Մեղուները արդարադատ,
Հա՞ քաշում են, տալիս լանջին
Այդ բոռերին ցեց, անաշխատ:

Լողրը, գողը, ձրիակերը
Բաժին չունի քաղցր բերքից,
Այդ լավ գիտեն մեղուները
Ու գալիս են նրանց հախից:

Փոքրիկներին գուրգուրում են,
 Իսկ ծերերին սիրում, հարգում,
 Բաժին տալիս առատ-առատ
 Նստեցնում վերին կարգում:

Մարդուն կտան առատ բաժին
 Իրենց բերքից այդ քաղցրահամ,
 Չէ՞ վոր մարդն է նրանց պահում,
 Վորպես մեղվի լավ բարեկամ:

*
 * * *

Կա մի հսկա արհեստանոց,
 Բանվորների մի բրիգադ,
 Մեխող, չափող ատաղձագործ,
 Իսկապես վոր մի մեղվանոց:

Շինում են շատ շրջանակներ,
 Տախտակներ են հա սղոցում,
 Աշխատում են շատ վարպետներ,
 Ի՞նչ ուրախ է մեղվանոցում:

Մի ուրիշ տեղ մոմ են հալում,
 Ու պատրաստում մոմաթերթեր,
 Իսկ պահեստում նորոգում են
 Մեղրաքամի մեքենաներ:

Մեղվանոցում ընկեր Սենոն,
Բարակ ցանցը քաշած դեմքին,
Յեւ ուրիշ շատ մեղվապահներ
Հերթով դիտում են ամենքին:

Տալիս են նոր մոմաթերթեր,
Ծուխ են տալիս ծխարանով,
Յեւ ավերում բոռի բներ,
Յերկար ու մեծ սուր դանակով:

Յեթե չունես ցանց քո դեմքին
Յեւ ծխարան փուքսի նման,
Կամ թե սև շոր կա քո հագին,
Զմոտենաս դու փեթակին:

Զայրանում են գույներից սև
Ու խմբերով վրա տալիս,
Հենց այդ պահին ծխարանով
Մեղվապահը ծուխ է տալիս:

Յեթե նրանց դեմ գնացիր,
Չես ազատվի դու սուր խայթից,
Կիլոմետր կուգես վազիր՝
Չես պրծնի նրանց ճանկից:

Սայթոյ մեղուն մահանում է,
Չեն վախենում նրանք մահից,
Ազատություն, պատիվ, համայնք,
Բարձր են դասում ամեն բանից:

Ճանաչում են՝ ով է գողը,
Ով է տերը, ով թշնամին,
Խիստ կտուժի ստոր գողը,
Իսկ չեն խայթի բարեկամին:

* * *

Ահա ամռան ուղիղ կեսին
Ստուգում են մեղրի համը,
Ու թե լիքն են փոսիկները,
Սկսում են մեղրաքամը:

— Հեյ, դե բերեք բետոնները,
Փոքր ու մեծ, լայն, հաստափոր,
Չափեք, լցրեք՝ վորքան տանի
Քաղցր համեղ լավ մեղրածոր:

Մեղվին առատ բաժին թողեք, —
Կարգադրում է ընկեր Սենոն, —
Վոր մյուս տարի լավ աշխատեն.
Դա որենք է, անխախտ կանոն:

Պահեստի մեջ լալն ու արծաղ,
 Կենտրոնախույս յերկու տասն քաղ
 Պատվում են, հա պատվում,
 Մեղը են քամում ջինջ ու հատաղ:

— Ընկեր Մարո ե դու Պարույր,
 Հաշվեք լիքը բետոնները,
 Շարեք ուղիղ հարյուր-հարյուր,
 Բարձել տվեք ավտոները:

Մնացածը տարեք պահեստ,
 Կշռեք, հանձնեք մեր կոլխոզին,—
 Կարգադրում է նախագահը,
 Մեղրաքամի ուղիղ կեսին:

Մեղրը ծիւ-ծիւ ու պլպլան,
 Ավտոներով շարան-շարան,
 Տանում են հանք ու գործարան,
 Բաղաք, ավան ու կայարան:

Ամեն մի մարդ, աշխատավոր,
 Խելոք մանուկ, հոկտեմբերիկ,
 Վայելում են առատ բերքից,
 Բանվոր, գրող ու կոլխոզնիկ:

99-98665

Այս առաջնա վոր դուք կերաք,
Մեզրը համով ու կազդուրիչ,
Մեր կոլխոզն եր բերել քաղաք,
Անունն է՝ «Կազանովիչ»:

Ինչ ուրախ ե, ջան, մեր կյանքը,
Ստեղծել ենք հազար բարիք,
Շենացել են գյուղ ու քաղաք,
Ել չկա հոգս, չկա կարիք:

Մեր այս ուրախ կյանքի համար,
Նամակ գրենք Ստալին պապին.
«Մենք փոքրիկ ենք ժիր մանուկներ,
Շուտով կլինենք քաջ պիոներ,

Հետո անվախ ու քաջ հերոս,
Կամ ողաչու, կամ կապիտան,
Մենք կլինենք լավ մարտիկներ,
Իսկ կրճքներիս՝ շքանշան»:

*
* *

Պատմությունս արդեն պրծավ,
Արդեն ուշ ե, իմ փոքրիկներ:
Դե, գնացեք ու քնեցեք,
Բարի գիշեր, բարի գիշեր:

1938 թ. VIII հիբովական

Խմբագիր՝ Հ. Հայրապետյան
Տեխ. խմբագիր՝ Մ. Գառնաբյան
Սրբագրել՝ Ս. Փարսադանյան

Գլավիտի լիազոր՝ Վ.—2080 Հրատ. 4013.

Պատվեր 487. Տիրաժ 3500.

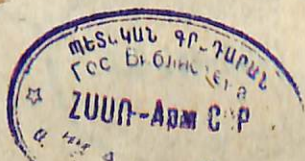
Մեկ մամուլում 24-480 նշան.

Թուղթ 62×94. Տպագր. 1 1/4 մամ.

Հանձնված է արտադրության 15 մայիսի 1939 թ.

Ստորագրված է տպագրության համար 22 մայիսի 1939 թ.

Պետհրատի 1 տղարան, Շերհան, Լենինի 65

<< Ազգային գրադարան

NL0398709

70 43

402

9100 70 4.

